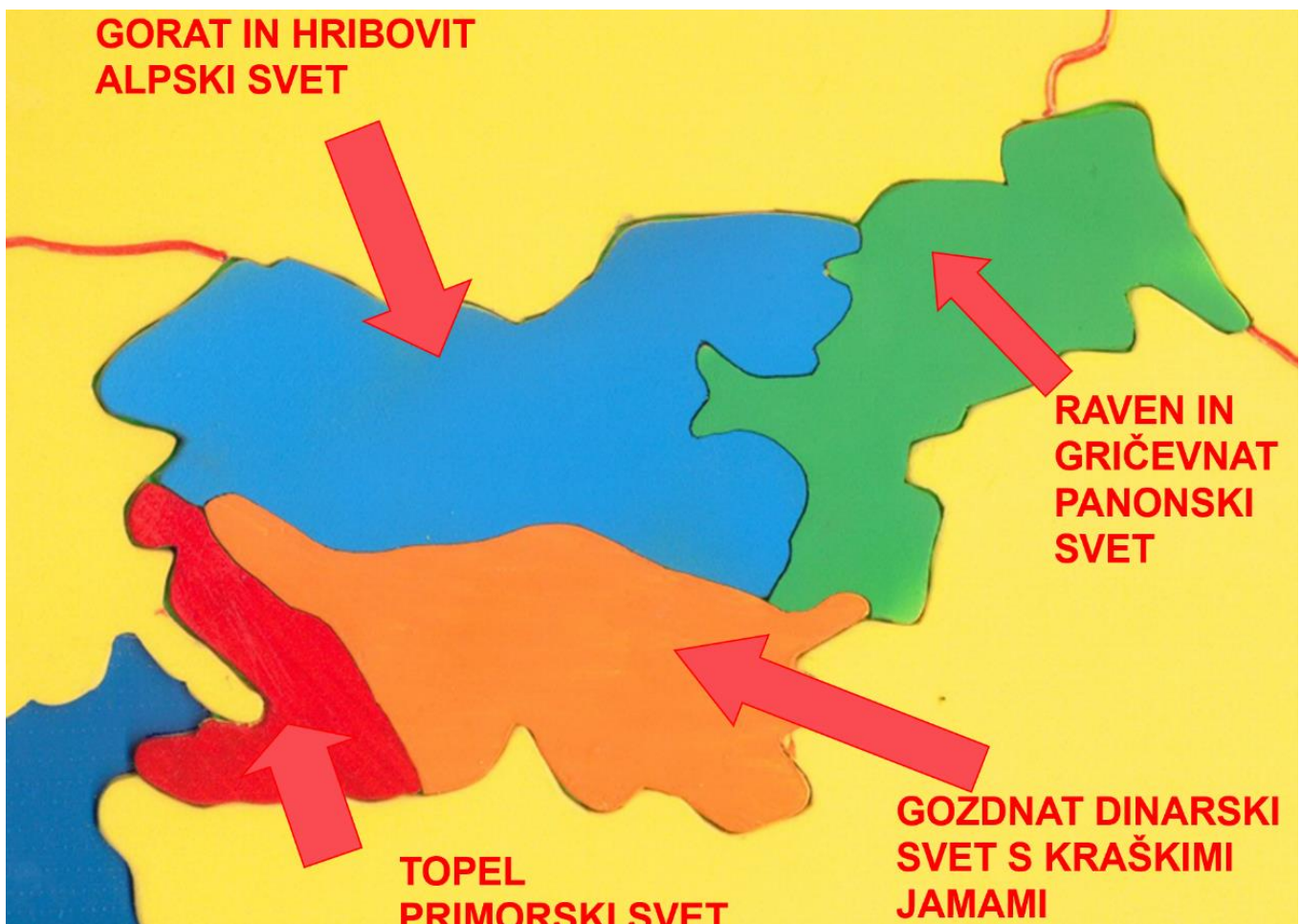

DRUŽBA, 5. razred

UČNA TEMA: Naravne enote Slovenije – Alpski svet

POTEK URE

Slovenija je po lastnostih pokrajin razdeljena na štiri naravne enote:

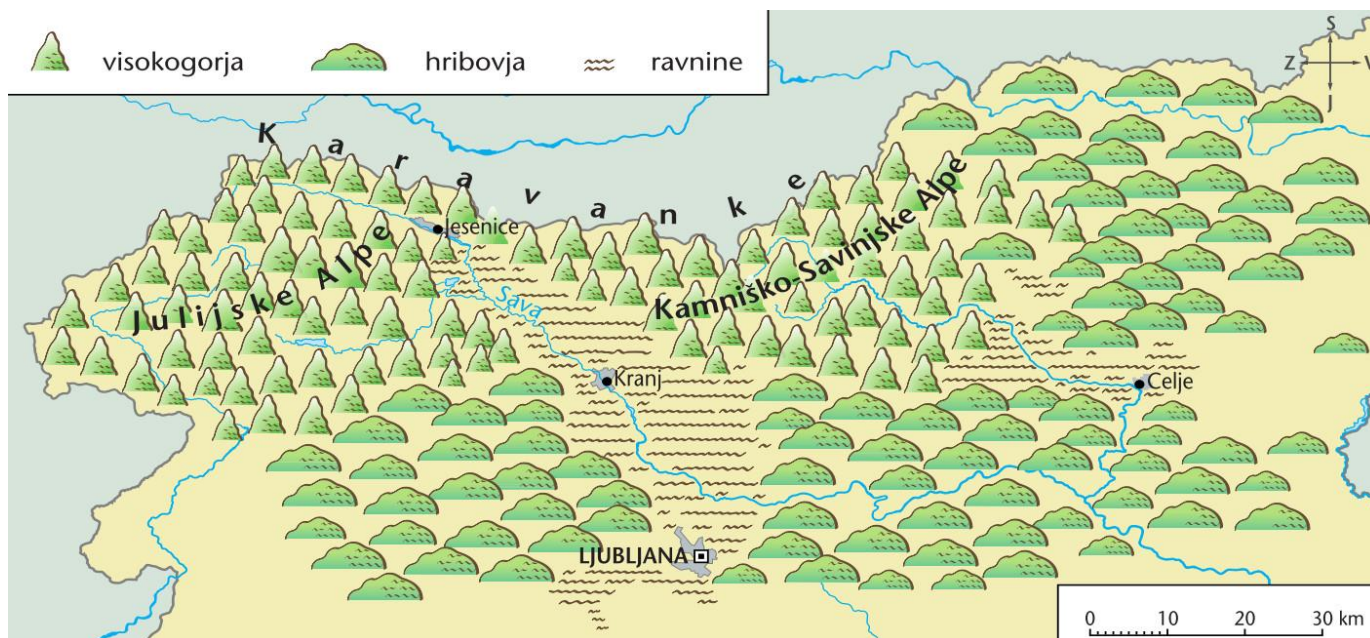

Danes in v naslednjih urah si bomo podrobneje ogledali alpski svet...

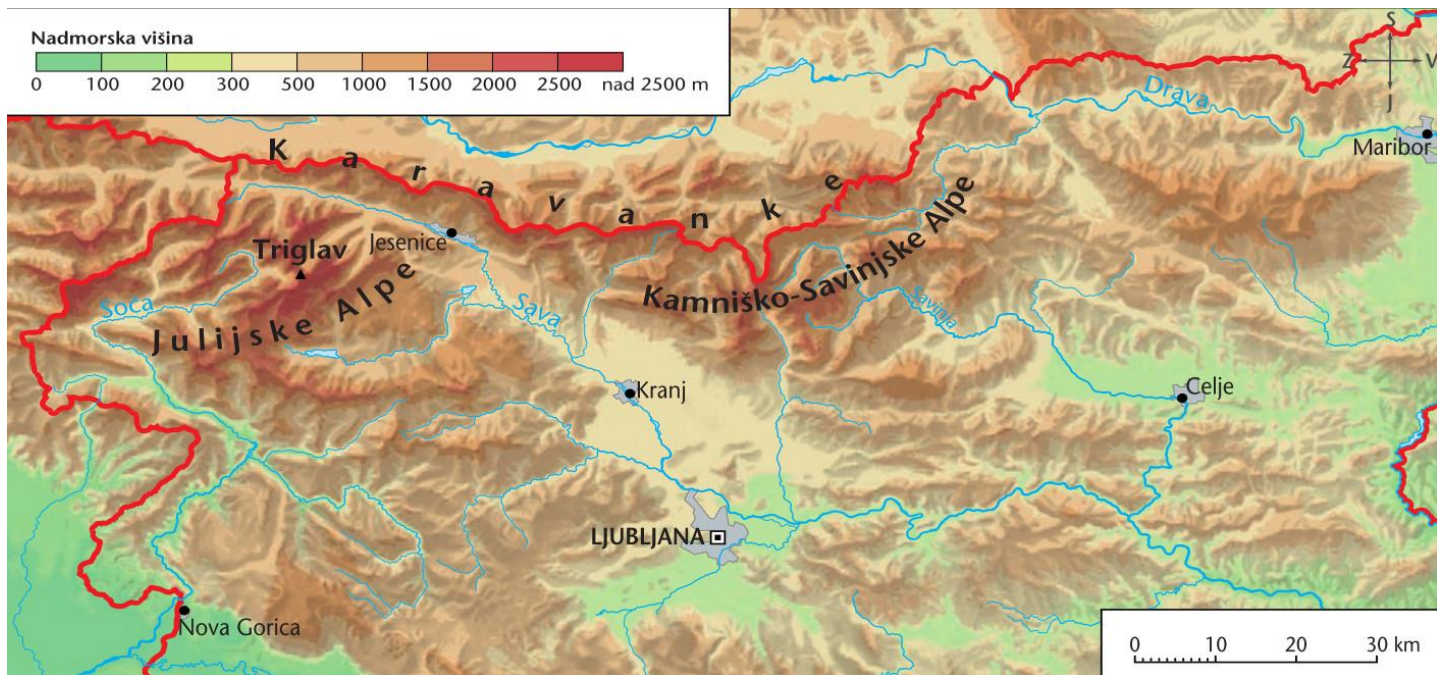
ALPSKI SVET obsega severni in severo-zahodni del Slovenije (gorovja, hribovja, doline, kotline).

Zanj je najbolj značilno VISOKOGORJE.

Delimo ga na: - Julijske Alpe,
- Kamniško-Savinjske Alpe,
- Karavanke.

Vsa tri omenjena visokogorja poiščimo še na svojih zemljevidih.

Poiščimo nadmorsko višino Triglava, Grintavca in Stola.
Vsi trije vrhovi so najvišji v posameznem gorovju.

Alpske pokrajine

Alpske pokrajine so za mnoge tujce, pa tudi prebivalce Slovenije, simbol Slovenije. Lepe gorske doline, obdane z visokimi gorami, vidimo na številnih plakatih in v reklamah o Sloveniji. Kdo ne pozna Triglava, Aljaževega stolpa, slovenskih smučarjev, smučarjev skakalcev – »slovenskih orlov«, Bleda, Bohinja, Soče? Številni pesniki in pisatelji so peli slavospeve slovenskim lepotam in jih povezovali s slovenstvom.

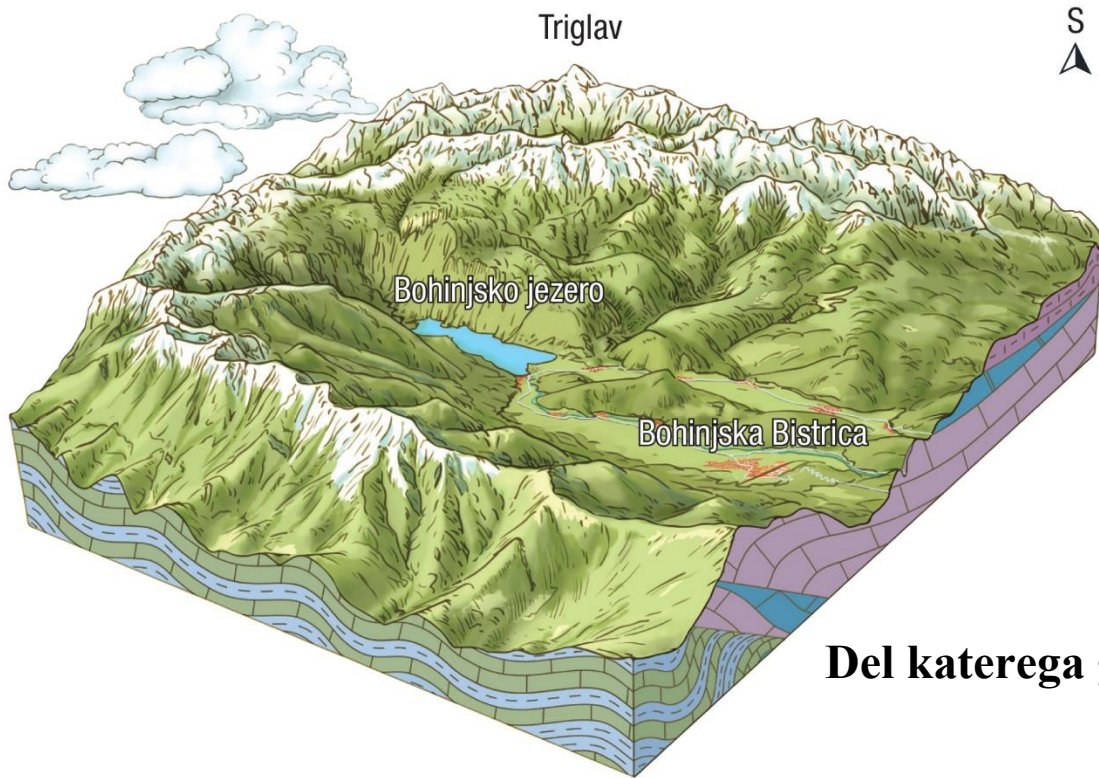

Soči

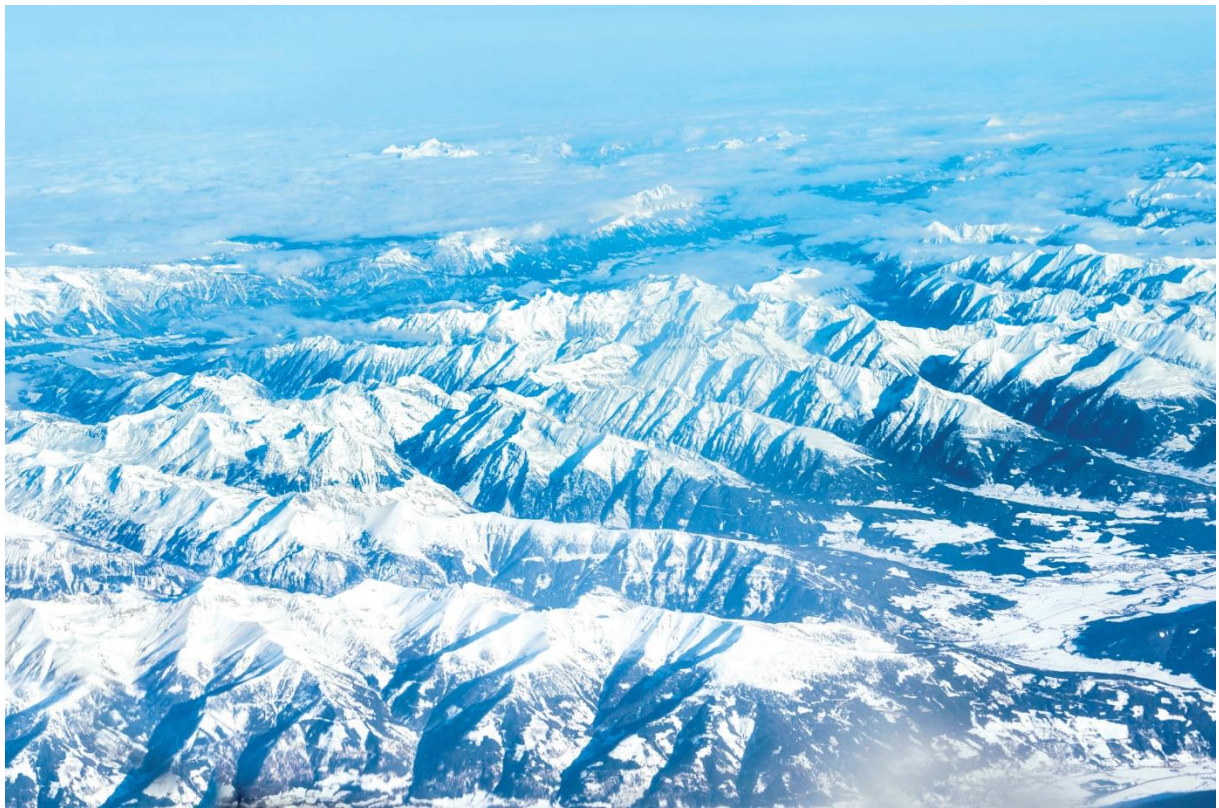
*Krasna si, bistra hči planin,
brdka v prirodni si lepoti,
ko ti prozornih globočin
nevihte temne srd ne moti –
krasna si, hči planin!*

Simon Gregorčič, odlomek

Poišči in pokaži na zemljevidu naslednje tri točke:

Del katerega gorovja so?

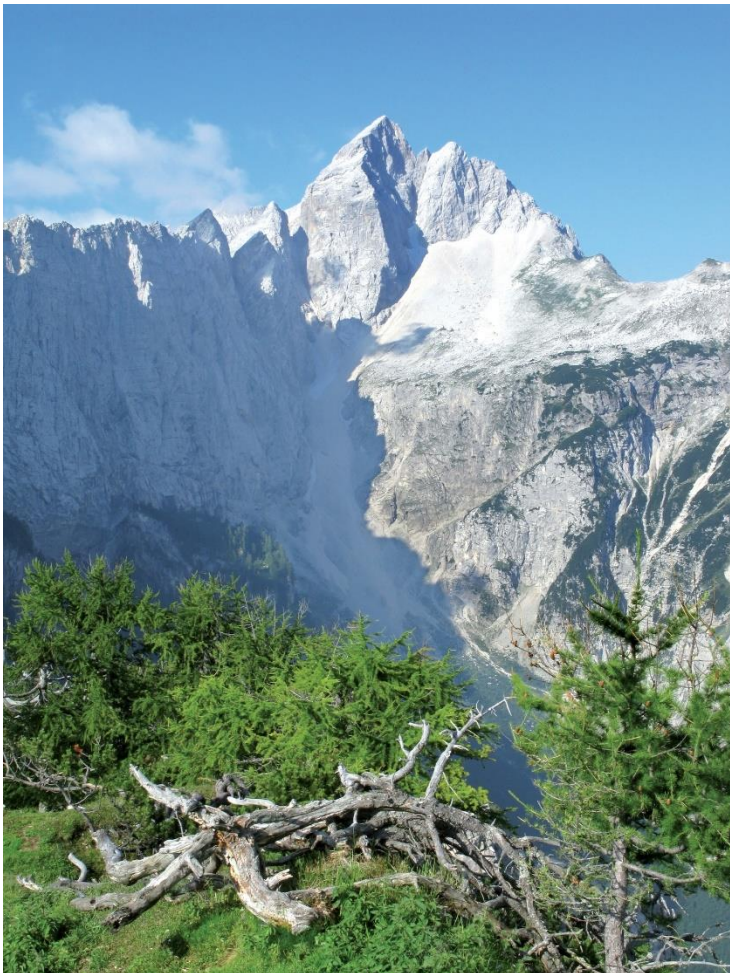

Potek alpskih gorskih verig je bil podlaga za poimenovanje t. i. alpske slemenitve. Znaš opisati potek slemenitve Julijskih Alp, Kamniško-Savinjskih Alp ali Karavank? Namig: imena gorskih verig so zapisana tako, kot poteka slemenitev.

Za Alpske pokrajine so značilni priostreni vrhovi gora, strma pobočja, doline v obliki črke U, jezera itd. Vse te oblike so posledica ledeniškega delovanja. Ledeniki so namreč še pred dvanajst tisoč leti prekrivali velik del Alpskih pokrajin in jih s svojo težo preoblikovali. Tako so med drugim preoblikovali tudi rečne doline, ki so se iz dolin, ki so imele obliko črke V, spremenile v doline, ki imajo obliko črke U. Poletja so v Alpskih pokrajinah kratka in sveža, z višino se temperatura niža; zime pa dolge in mrzle. Padavin je veliko.

V Alpskih pokrajinah izvirajo številne slovenske reke in potoki, recimo Soča, Sava, Sora, Kamniška Bistrica, Savinja ... Zaradi slikovite podobe so Alpske pokrajine turistično zelo pomembne za vso državo.

Poselitev v Alpskih pokrajinah je zaradi velikih strmin redka. Poseljena so predvsem dna dolin in položnejša prisojna pobočja. Velikih naselij ni. Najpomembnejši gospodarski dejavnosti sta gozdarstvo in turizem, na primer pohodništvo, planinarjenje, smučanje, raftanje, kajakaštvo, soteskanje ...

**Visokogorje Julijskih Alp
Jalovec**

Bohinjsko jezero

Triglav

ZAPIS V ZVEZEK

1. ALPSKI IN PREDALPSKI SVET

Alpski in predalpski svet obsega od vseh enot največji del Slovenije.

Razdelimo ga na dva dela:

1. ALPSKO VISOKOGORJE

2. PREDALPSKA HRIBOVJA IN DOLINE

Najpogostejše reliefne oblike:

- gorovja,
- hribovja,
- planote,
- kotline in doline.

Alpsko visokogorje razdelimo na tri gorovja:

- **Julijske Alpe** (na zahodu, najvišje)
- **Karavanke** (na severu, najdaljše, po njih poteka državna meja med Slovenijo in Avstrijo)
- **Kamniško – Savinjske Alpe** (na severu, a bližje osrednji Sloveniji)

Značilnost gorovij je, da so visoka in strma.

V alpskem svetu je veliko jezer in rek. Zaradi strmih pobočji imajo močnejši tok, nastajajo tudi slapovi. Na tem območju izvirajo reke Sava, Soča in Savinja.

